

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๔/ ๐๖๖๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รับที่ 1372

วันที่ 14 กพ 54 เวลา 8.31

☒ ก่อนประชุม
☐ หลังประชุม
☐ แจกที่ประชุม
☐ ไม่แจกที่ประชุม

คสช 4/31. 2

17 กพ 54

11-00 น

สำนักงานคณะกรรมการ

พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ข้อเสนอเพื่อการปฏิรูป

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เรื่องที่ ๓๓

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๓๒๐๓

15 ก.พ. 2554

ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

ผู้เข้าวาระ.....

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง เรื่อง ข้อเสนอเพื่อการปฏิรูปการจัดการที่ดินเพื่อการเกษตร ของคณะกรรมการปฏิรูป เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. เห็นควรสนับสนุนในหลักการของแนวทางการปฏิรูปการจัดการที่ดินเพื่อการเกษตรตามที่คณะกรรมการปฏิรูปเสนอ เนื่องจากการปฏิรูปการจัดการที่ดิน เป็นปัจจัยพื้นฐานของเกษตรกรที่จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเข้มแข็งมั่นคงให้แก่คนจนและเกษตรกรรายย่อย นำไปสู่การพึ่งตนเองและการยกระดับการผลิตทางการเกษตร เพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร พลังงาน และการคุ้มครองฐานทรัพยากรของประเทศ ในระยะยาว

๒. เพื่อสนับสนุนการปฏิรูปการจัดการที่ดินเพื่อการเกษตรให้เอื้อประโยชน์ต่อเกษตรกรและเพิ่มศักยภาพของภาคเกษตร มีประเด็นที่ควรพิจารณาเพิ่มเติม ดังนี้

๒.๑ ควรมีการพิจารณาภาพรวมของประเทศเพื่อกำหนดสัดส่วนของพื้นที่อนุรักษ์พื้นที่การเกษตร และพื้นที่เพื่อการพัฒนาอื่น ๆ ก่อนจะมีการจัดทำแผนการใช้ที่ดินของชุมชน รวมทั้งควรกำหนดเงื่อนไขและแนวทางที่ชัดเจนเพื่อแก้ไขปัญหาการใช้ที่ดินอย่างไม่เหมาะสมทำลายระบบนิเวศ เช่น การทำการเกษตรที่มีการใช้สารเคมีอย่างเข้มข้นในเขตพื้นที่ต้นน้ำ เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินของชุมชนที่จะบูรณาการให้เป็นแผนระดับชาติต่อไป

๒.๒ การแก้ไขปัญหาที่ดินของคณาซึ่งเป็นเรื่องเร่งด่วนเฉพาะหน้า ควรให้ความสำคัญกับการจำแนกกลุ่มผู้บุกรุกที่ดินของรัฐให้ชัดเจน โดยแยกเกษตรกรรายจนออกจากกลุ่มนายทุนและผู้มีอิทธิพล เพื่อป้องกันการใช้ช่องว่างทางกฎหมายหรือมาตรการที่กำหนดขึ้น ไปแสวงประโยชน์ดำเนินการบุกรุกที่ดินของรัฐเพิ่มขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาระยะยาวที่ไม่สามารถแก้ไขได้

๒.๓ การปฏิรูประบบข้อมูลที่ดินของประเทศ ควรจัดทำกลไกจัดการข้อมูล (Clearing House) เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการปฏิรูปนโยบายและการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมข้อมูลการถือครองที่ดิน สถานภาพการใช้ประโยชน์ทั้งด้านการเกษตร การพัฒนา และพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ ผลักดันการแก้ไขปัญหาการทับซ้อนของแนวเขตที่ดินของรัฐ และจัดทำฐานข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่อนุรักษ์ให้แล้วเสร็จโดยเร่งด่วน

๒.๔ การกำหนดเขตการถือครองที่ดิน และการเก็บภาษีอัตราก้าวหน้าสำหรับการถือครองพื้นที่เกิน ๕๐ ไร่ อาจส่งผลกระทบกับเกษตรกรซึ่งมีการใช้ประโยชน์พื้นที่ทำการเกษตรอย่างเต็มศักยภาพ จึงควรพิจารณาจัดเก็บภาษีในกรณีที่เป็นที่ดินว่างเปล่า ปลดปล่อยทิ้งและไม่มีการใช้ประโยชน์ ทั้งนี้ ควรทำการศึกษาผลกระทบต่างๆ ของมาตรการนี้โดยละเอียด รวมทั้งพิจารณาแนวโน้มพัฒนาการของภาคเกษตรในอนาคตประกอบด้วย

๒.๕ การจัดตั้งกองทุนธนาคารที่ดินเพื่อการเกษตร ควรพิจารณาถึงความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพของหน่วยงานที่จะมารองรับ เนื่องจาก เป็นกองทุนที่มีเงินทุนสูง และมีการกระจายการบริหารจัดการสู่ระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่น นอกจากนี้ การจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายที่ดินเพื่อการเกษตรแห่งชาติ ควรพิจารณาถึงความเชื่อมโยงหรือบูรณาการการทำงานกับกลไกที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนและมีการทำงานที่แยกส่วนกัน

๒.๖ เนื่องจากการปฏิรูปการจัดการที่ดินเป็นเรื่องสำคัญซึ่งเกี่ยวข้องและส่งผลกระทบต่อประชาชนทุกภาคส่วน มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำนวนมาก ดังนั้น ในการดำเนินมาตรการ ควรรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องในวงกว้าง สร้างกระบวนการเรียนรู้ และการยอมรับร่วมกัน เพื่อไม่ให้เกิดข้อโต้แย้งที่รุนแรงในภายหลัง และสามารถสร้างพลังขับเคลื่อนการปฏิรูปให้เกิดผลทางปฏิบัติได้ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักวางแผนการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทร. ๐-๒๒๘๐-๔๐๘๕ ต่อ ๒๕๑๐

โทรสาร ๐-๒๒๘๐-๐๘๙๒

E-mail Montree@nesdb.go.th